

de gemeenteraad

M.Mulder/Samenleving

uw brief van: ons kenmerk: bijlage(n): datum:
18.3001420 10 april 2018

Onderwerp:

Financiële resultaten sociaal domein 2017 en meerjarenperspectief

Geachte raad,

Met dit schrijven informeren wij u over de financiële resultaten sociaal domein 2017. Dit betreft een actualisatie van de monitorrapportage die u in januari 2018 heeft ontvangen. Deze resultaten komen overeen met de cijfers die wij zullen presenteren in de jaarrekening 2017.

Wat valt op in de eindrapportage monitor sociaal domein 2017

Het resultaat van de jaarrekening 2017 bedraagt € 546.000 negatief; in een eerdere rapportage was een resultaat van € 199.000 positief geprognoseerd. Dit resultaat wordt ten laste van de Reserve Sociaal Domein gebracht. Dit resultaat is met name een gevolg van hogere kosten op het gebied van jeugd. Gezien het nieuwe inkoopmodel jeugd per 1 januari 2018, zijn de aanbieders verzocht alle verleende zorg tot en met 2017 voor 1 maart 2018 af te rekenen. In 2017 zien we een toename van kosten in de jeugd en een lichte stijging ten opzichte van 2016. Dbc's (definitief bestede zorgomvang) kunnen nog 5 jaar na einddatum (31-12-2017) worden gedeclareerd. Wij verwachten echter dat we nu de meeste kosten wel in beeld hebben.

Nagekomen facturen voor kosten jeugd 2015 en 2016

In de eerdere monitorrapportage schreven wij dat er veel nagekomen facturen voor 2015 en 2016 zijn ontvangen voor jeugd. Dit leidt tot extra kosten van € 2,744 miljoen. De verklaring voor deze kosten is een overschrijding van de post 'onderhandenwerk' binnen het product Jeugd: het bedrag dat zorgaanbieders in rekening hebben gebracht voor zorg die verleend is in 2015 en 2016. De opgave voor "onderhandenwerk" wordt jaarlijks uitgevraagd bij aanbieders als onderdeel van de wettelijk verplichte productieverantwoording en accountantsverklaring. De opgave is voor de gemeente de enige beschikbare onderbouwing van het onderhandenwerk en is daarom (ook voor onze accountant) de bindende basis voor een raming van deze post in jaarrekening en balans. In 2015 en 2016 is totaal een bedrag opgenomen van € 3,2 miljoen voor 'onderhandenwerk'. In 2015 en 2016 leek dit eerst ook afdoende. Echter op het eind van het jaar 2017 zijn nog veel facturen ontvangen die betrekking hadden op 2015 en 2016. Mogelijk als gevolg van de nieuwe inkoopmethodiek per 2018 en de oproep aan aanbieders om lopende trajecten af te rekenen. Niet eerder hadden wij een signaal dat

de post onderhanden werk niet afdoende zou zijn. Ook andere gemeenten worden met extra kosten geconfronteerd. De daadwerkelijke kosten van de onderhandenwerk positie over 2015 en 2016 zijn € 5,944 miljoen over 2015 en 2016, dus € 2,744 miljoen hoger dan geraamd.

Oorzaken nagekomen facturen

Vooraf in de sectoren Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en Jeugd- en opvoedhulp, waarin de diagnose behandel combinatie (dbc) als regel pas aan het eind van een zorgtraject wordt vastgesteld, is de opgave van de onderhandenwerkpositie door aanbieders erg onvolledig gebleken. De geraamde post laat daarom nu deze forse overschrijding zien. Zowel de vertraagde declaratiepraktijk als het slechte zicht op het verleende en nog verwachte zorggebruik zijn een gevolg van het systeem van inspanningsfinanciering met bevoorschotting en nacalculatie. Dit was van oudsher gebruikelijk in de genoemde sectoren GGZ en Jeugd- en opvoedhulp. Aan de bevoorschotting is in de afgelopen drie jaren slechts gedeeltelijk een einde gemaakt. Met als belangrijkste reden dat de liquiditeitspositie van enkele cruciale zorgaanbieders dat binnen de inspanningsfinanciering niet toeliet.

Met de invoering van het nieuwe inkoopmodel per 1 januari 2018 start een systeem van resultaatfinanciering. Dit is een inkoopmodel met vastgestelde trajectprijzen en declaratie in 2 termijnen aan begin (70%) en eind (30%) van het zorgtraject. Hiermee stopt het huidige systeem van inspanningsfinanciering. Dit betekent dat verplichtingen in dit systeem helder zijn en dit soort late afrekeningen in volgende jaren niet meer plaats mogen vinden.

Gevolgen van de kostenstijging jeugd voor het meerjarenperspectief sociaal domein

In de Kaderbrief financiën hebben wij in beeld gebracht wat de effecten zijn voor de meerjarenbegroting sociaal domein voor 2018 en verder, rekening houdende met de uitgaven 2017. In dit meerjarenperspectief houden wij rekening met een stijging van de kosten voor jeugd van 3% per jaar; tevens houden we rekening met een risico van stijging van 5% per jaar. Dit risico maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen. Nu wordt in Naris nog rekening gehouden met een risico van stijging van 10% per jaar. Dit kan bij de begroting 2019 worden teruggebracht naar een risico van 5% per jaar door rekening te houden met 3% stijging in de structurele uitgaven.

Bovenstaande houdt in dat de middelenbehoefte in het sociaal domein op basis van huidige beleid en huidige inkomsten en uitgaven als volgt toeneemt (x € 1.000)

2019	€ 1.172
2020	€ 1.671.
2021	€ 1.693
2022	€ 1.950

Hierbij is nog geen rekening gehouden met mogelijke stijging van de rijksbijdragen. De verwachting is dat deze globaal gelijk zijn aan de stijging van de rijksinkomsten.

Gedecentraliseerde rijksbijdragen

Ten opzichte van de rijksbijdragen worden de tekorten in het sociaal domein vooral veroorzaakt door de tekorten op de uitkering (BUIG), de Participatiewet (met name Wet sociale werkvoorziening) en tekorten op het minimabeleid, zoals blijkt uit onderstaande tabel. Door intensivering van het uitstroombesleid en aanvragen vangnetuitkering proberen wij dit maximaal te beïnvloeden.

Maatwerkvoorziening	WSW / Re-integratie	BUIG	Minima	WMO	Jeugd	Uitvoering kosten	Totaal
Rijksbijdrage	10.557	19.389	1.277	11.504	10.665	0	53.392
Uitgaven	10.796	20.870	1.933	9.665	9.699	2.409	55.372
Saldo	-239	-1.482	-656	1.839	966	-2.409	-1.980

Uitkomsten sociaal domein 2017 ten opzichte van de rijksmiddelen

Door integrale inzet van budgetten (overschotten op Jeugd en WMO) zijn deze tekorten in de jaren 2015 tot en met 2017 opgevangen binnen het totaal aan budgetten sociaal domein; vanaf 2018 is er sprake van een tekort.

Vanaf 2019 maken de middelen sociaal domein met uitzondering van de BUIG onderdeel uit van de algemene uitkering. Hierdoor zijn de budgetten voor het sociaal domein niet meer apart inzichtelijk maar maken onderdeel uit van de maatstaven die in de algemene uitkering zijn opgenomen. Dit betekent dat de deelbegroting sociaal domein eindigt.

Verloop Reserve Sociaal Domein 2017

Hieronder is het verloop van de Reserve Sociaal Domein 2017 opgenomen.

Verloop Reserve Sociaal Domein 2017	Bedragen	
Stand reserve per 1 januari 2017		6.500
Realisatie bestedingsplan 2017	-3.360	
Uitkomsten 2017 Sociaal Domein	-546	
Totaal mutaties		-3.906
Stand reserve per 31 december 2017		2.594

Bel gerust als u vragen heeft

Heeft u vragen over deze brief? Neem dan contact op met Marion Mulder door te bellen naar 0513-617509.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Heerenveen.
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

Jeroen van Leeuwestijn

Tjeerd van der Zwan